

Nordisk seminar og ne

Den nordiske nettverksgruppen i arbeid på Eigilstadir. (Foto: Tor Visnes).

Tekst og foto: Tor Visnes

I Norden eksisterer flere nettverk for ulike fagfolk som har profesjonell interesse av arbeid for og med funksjonshemmede, og der finner også hvert år sted aktiviteter som disse nettverkene tar initiativ til.

De nordiske land står hverandre nær både språklig og kulturelt. Likevel griper vi ulike samfunnsproblemer an på ulik måte. Dette innebærer at det til en hver tid foregår en svært mangfoldig utvikling på ulike fagfelt innen Norden, som oftest på parallelle områder. Dette igjen betyr at vi på de ulike områdene utvikler ulik kunnskap og gjør ulike erfaringer.

Hvis vi deler kunnskapsutviklingen og erfaringene med hverandre, kan den totale kunnskaps- og erfaringsmengden økes – ut over det som er mulig i det enkelte land isolert.

Derfor har fagfolk på forskjellige felt i alle år hatt en nordisk utveksling.

Det finnes i Norden i dag fora for denne typen utveksling innen samfunnsforskning,

psykologi og medisin. Øvrige fagfolk som arbeider direkte med brukerne, for eksempel pedagoger, ulike terapeuter, pleiere, ledere og administratører har ikke et tilsvarende fasttømmret forum.

Derimot finnes et nettverk som har fått navnet Nordisk NettverksForum for arbeid med psykisk utviklingshemmede (NNF).

Dette er ikke en solid organisasjon med styre, administrasjon vedtekter, og budsjett.

Tvert om er det en løst sammenknyttet gruppe av fagfolk og andre som med ulikt utgangspunkt ønsker å delta i en nordisk utveksling av kunnskaper og erfaringer.

Likevel har NNF i de fem – seks årene det har eksistert gjennomført en rekke aktiviteter som det går an å finne mer informasjon om ved å gå inn på nettverkets felles nordiske internettadresse <http://www.nordiskforum.net/>.

Blant annet vil du der finne informasjon om den kommende konferansen om psykisk utviklingshemming og psykiske lidelser som finner sted i Mariehamn på Åland 8.–9. november i år.

Det vil også bli gjennomført en nordisk fagkonferanse om levekår for utviklingshemmede i Norden, med tittelen «Fra bruker til borger» i Oslo 18. til 20. mars neste år. Denne finner du mer informasjon om på annet sted i bladet.

Under nettverksgruppens møte i København i vår kom det frem et ønske fra de islandske deltakerne om bistand til gjennomføringen av et seminar på Island om brukermedvirkning. Gjennom en rask innsats fra de deltagende fagfolkene på Island, og med støtte særlig fra kolleger i Danmark og Norge, kunne dette seminaret gjennomføres allerede nå i høst. Innlederne var fagfolk fra Island, Norge og Danmark, og deltakere var om lag 60 islandske fagfolk.

Temaene på seminaret var mange, og belyste komplekset brukermedvirkning fra en rekke synsvinkler. Islands sosialminister Jón Kristjánsson åpnet seminaret med å understreke de islandske myndighetenes interesse for temaet, og han garanterte at hans departement ville gjøre sitt til å fremme brukermedvirkning for alle som er

nettverksmøte på Island

Professor Ranveig Traustadottir fra Islands Høgskole. (Foto: Tor Visnes).

Karl Elling Ellingsen gikk gjennom teorien og Edith Lunde (til høyre) foreleste om praksis. (Foto: Tor Visnes).

avhengige av offentlige tjenester for å kunne fungere i samfunnet.

Åpningsforedraget på seminaret holdt professor Vilhjalmar Arnason fra Islands universitet. Hans tittel var «Funksjonshemmede menneskers liv i lys av etiske prinsipper» og hans hovedbudskap var det finnes ikke egne etiske prinsipper for mennesker med funksjonshemming.

Fra Norge innledet opplæringskonsulent, vernepleier Edith Lunde samt høgskolelektor Karl Elling Ellingsen fra Trondheim og førsteamanuensis Willy Lichtwarck fra Bodø. Ellingsen gikk gjennom deler av det teoretiske og prinsipielle grunnlaget for brukervedvirkning (se hans artikkel i Rapport nr 3/2001). Lichtwarck orienterte om et forestående forskningsprosjekt om temaet. Lunde tok for seg en del betraktninger om brukervedvirkning i den praktiske hverdagen (jmf artikkel i dette bladet), samt at hun gjennomgikk en metodikk for å gjennomføre brukervedvirkning i praksis (jmf artikkel i Rapport nr 2/2001).

Avdelingsleder Per Møller Nielsen fra Danmark la frem sine erfaringer fra brukervedvirkning i et bofellesskap for personer med Prader-Willi syndrom, og professor Rannveig Traustadottir fra Islands Høgskole innledet om sine erfaringer med brukervedvirkning i en gruppe utviklingshemmede mødre.

Formanden i den danske interesseorganisasjonen for mennesker med psykisk utviklingshemming, Peter Christiansen, LEV tok for seg brukervedvirkning sett med pårørendes øyne. Han viste til de dilemma mange foreldre og andre pårørende til mennesker med utviklingshemming står opp i daglig. Fra organisasjonens side holdt han imidlertid fast på at det er de moderne prinsippene om brukervedvirkning som er nedfelt i internasjonale erklæringer og i mange av de nordiske lands lover som må være førende.

Seminaret ble avsluttet med en felles nordisk paneldiskusjon der dagens tema ble gjennomgått og der man langt på vei konkluderte med at brukervedvirkning er

viktig, men at deltakelse i de demokratiske prosesser som leder til utforming av omsorgstilbudene på lang sikt er viktigere.

Etter seminaret hadde de islandske vertene lagt opp et omfattende faglig og sosialt program for alle nordiske gjester.

Foruten at nettverksgruppen satt sammen i to dager for å planlegge videre nordiske aktiviteter ble det tid til å få med gode og varige inntrykk fra islandsk natur og kultur. Øystaten har en forholdsvis isolert beliggenhet midt i Nord-Atlanteren, og man kunne kanskje komme til å tro at det islandske folket var isolert fra omverdenen. Det er så avgjort ikke tilfellet, selv om man også internt på Island bor langt fra hverandre. Befolkningstettheten er 2 1/2 innbygger pr kvadratkilometer. Likevel finner man et samfunn preget av at man har klart å benytte sine naturlige fordeler til å ta i bruk det siste nye av høyteknologiske fremskritt.

Møtet med den naturen og folket på sagaøyen Island, gir perspektiver både bakover i historien og innover i fremtiden.